Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

4. rujna 2025.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Okvirni sporazum o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP – Članak 4. – Načelo nediskriminacije – Jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja – Počasni i redovni pravosudni dužnosnici – Članak 5. – Mjere za sprečavanje i sankcioniranje zlouporabe uzastopnih ugovora na određeno vrijeme – Direktiva 2003/88/EZ – Članak 7. – Pravo na plaćeni godišnji odmor – Članak 31. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Postupak ocjenjivanja radi konačne potvrde na dužnosti počasnog pravosudnog dužnosnika – *Ex lege* odricanje od zahtjeva koji proizlaze iz dužnosti počasnog pravosudnog dužnosnika prije postupka ocjenjivanja – Gubitak prava na plaćeni godišnji odmor koje proizlazi iz prava Unije”

U predmetu C-253/24 [Pelavi][i],

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Corte d’appello di L’Aquila (Žalbeni sud u Aquili, Italija), odlukom od 4. travnja 2024., koju je Sud zaprimio 9. travnja 2024., u postupku

Ministero della Giustizia

protiv

NZ,

uz sudjelovanje:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: I. Jarukaitis, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca četvrtog vijeća, N. Jääskinen, A. Arabadjiev (izvjestitelj) i R. Frendo, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

* Jezik postupka: talijanski

[i] Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za NZ, P. Perna, *avvocata*,

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju L. Fiandace i G. Santinija, *avvocati dello Stato*,

– za Europsku komisiju, S. Delaude i D. Recchia, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. Direktive 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL 2003., L 299, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 31.) te članaka 4. i 5. Okvirnog sporazuma o radu na određeno vrijeme sklopljenog 18. ožujka 1999. (u daljnjem tekstu: Okvirni sporazum), sadržanog u Prilogu Direktivi Vijeća 1999/70/EZ od 28. lipnja 1999. o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP (SL 1999., L 175, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 4., str. 228.) te članaka 31. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Ministera della Giustizia (Ministarstvo pravosuđa, Italija), poslodavca, i osobe NZ, počasne pravosudne dužnosnice, u vezi s posljedicama koje proizlaze iz sudjelovanja osobe NZ u postupku ocjenjivanja kako bi se konačno potvrdila na njezinoj dužnosti.

Pravni okvir

Pravo Unije

Okvirni sporazum

3 Člankom 2. Okvirnog sporazuma, naslovljenim „Područje primjene”, u točki 1. predviđa se:

„Ovaj Sporazum se primjenjuje na radnike koji rade na određeno vrijeme, koji su sklopili ugovor o radu ili se nalaze u radnom odnosu na način utvrđen zakonom, kolektivnim ugovorima ili praksom u svakoj pojedinoj državi članici.”

4 Člankom 4. Okvirnog sporazuma, naslovljenim „Načelo nediskriminacije”, točkom 1. propisuje se:

„U pogledu uvjeta zapošljavanja, prema radnicima zaposlenim[a] na određeno vrijeme ne smije se postupati na nepovoljniji način nego prema usporedivim radnicima zaposlenim[a] na neodređeno vrijeme, jedino zato što prvi imaju ugovor ili se nalaze u radnom odnosu na određeno vrijeme, osim ako drukčije postupanje nije opravdano iz objektivnih razloga.”

5 U skladu s člankom 5. Okvirnog sporazuma, naslovljenim „Mjere za sprječavanje zlouporaba”:

„1. Kako bi spriječile zlouporabe, koje proizlaze iz uzastopnih ugovora o radu ili radnih odnosa na određeno vrijeme, države članice uvode, nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, u skladu s nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksom, i/ili socijalni partneri, kada ne postoje odgovarajuće pravne mjere za sprečavanje zlouporaba, tako da uzimaju u obzir potrebe pojedinačnih sektora i/ili kategorija radnika, jednu ili više sljedećih mjera:

(a) objektivn[e] razlo[ge] kojima se opravdava obnavljanje tih ugovora ili odnosa;

(b) najdulje ukupno trajanje uzastopnih ugovora o radu ili radnih odnosa na određeno vrijeme;

(c) broj obnavljanja tih ugovora ili odnosa.

2. Države članice, nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, i/ili socijalni partneri prema potrebi utvrđuju pod kojim uvjetima će se ugovori o radu ili radni odnosi na određeno vrijeme:

(a) smatrati ‚uzastopnim[a]’;

(b) smatrati ugovorima ili odnosima na neodređeno vrijeme.”

Direktiva 2003/88

6 Člankom 7. Direktive 2003/88, naslovljenim „Godišnji odmor”, stavkom 1. određuje se:

„Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi svaki radnik imao pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri tjedna, ovisno o uvjetima za stjecanje prava i za odobravanje takvog odmora utvrđenim nacionalnim propisima i/ili praksom.”

Talijansko pravo

7 Člankom 29. decreta legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57 (Zakonodavna uredba br. 116 o sustavnoj reformi statusa počasnih pravosudnih dužnosnika i drugih odredbi o mirovnim sucima te o prijelaznom sustavu koji se primjenjuje na počasne pravosudne dužnosnike u službi, na temelju Zakona br. 57 od 28. travnja 2016.) od 13. srpnja 2017. (GURI br. 177 od 31. srpnja 2017., str. 1.), kako je nadomješten leggeom n. 234 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2022 e bilancio pluriennale per il triennio 2022 – 2024 (Zakon br. 234 o okvirnom državnom

proračunu za proračunsku godinu 2022. i višegodišnjem proračunu za razdoblje 2022. – 2024.) od 30. prosinca 2021. (GURI br. 310 od 31. prosinca 2021., str. 1.) (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 116/2017), stavcima 1. do 3., 5. i 9. određuje se:

„1. Počasni pravosudni dužnosnici koji su bili na dužnosti u trenutku stupanja na snagu ove uredbe mogu biti potvrđeni na vlastiti zahtjev do navršenih 70 godina.

2. Ako ne budu potvrđeni na dužnost bilo jer nisu podnijeli zahtjev bilo jer nisu uspješno prošli postupak ocjenjivanja iz stavka 3., počasni pravosudni dužnosnici koji su bili na dužnosti u trenutku stupanja na snagu ove uredbe imaju pravo, ne dovodeći pritom u pitanje mogućnost da to odbiju, na naknadu u bruto iznosu od 2500 eura prije poreznih odbitaka za svaku godinu službe tijekom koje je pravosudni dužnosnik sudjelovao na raspravama najmanje 80 dana, odnosno u bruto iznosu od 1500 eura prije poreznih odbitaka za svaku godinu službe tijekom koje je pravosudni dužnosnik sudjelovao na raspravama manje od 80 dana, a u svakom slučaju do maksimalne granice u bruto iznosu od 50 000 eura po osobi prije poreznih odbitaka. Za potrebe izračuna naknade iz prethodne rečenice, vrijeme službe u trajanju duljem od šest mjeseci izjednačuje se s jednom godinom. Primanje naknade podrazumijeva odricanje od svakog drugog zahtjeva, bilo koje vrste, koji proizlazi iz prestanka dužnosti počasnog pravosudnog dužnosnika.

3. U svrhu potvrđivanja iz stavka 1. Državno sudbeno vijeće donosi odluku o provođenju triju odvojenih postupaka ocjenjivanja koji će se održavati svake godine tijekom trogodišnjeg razdoblja 2022. – 2024. Oni se primjenjuju na djelatne počasne pravosudne dužnosnike koji su u trenutku stupanja na snagu ove uredbe navršili:

(a) više od 16 godina službe;

(b) između 12 i 16 godina službe;

(c) manje od 12 godina službe.

[…]

5. Podnošenje zahtjeva za sudjelovanje u postupcima ocjenjivanja iz stavka 3. podrazumijeva odricanje od svakog drugog zahtjeva, bilo koje vrste, koji proizlazi iz prethodno obnašane dužnosti počasnog pravosudnog dužnosnika, osim od prava na naknadu iz stavka 2. u slučaju nepotvrđivanja na dužnost.

[…]

9. Počasni pravosudni dužnosnici koji su bili na dužnosti u trenutku stupanja na snagu ove uredbe prestaju biti na dužnosti ako ne podnesu zahtjev za sudjelovanje u postupku ocjenjivanja iz stavka 3.”

8 Ta je odredba stupila na snagu 1. siječnja 2022.

Glavni postupak i prethodna pitanja

9 Osoba NZ od 14. veljače 2001. obavlja dužnost počasnog pravosudnog dužnosnika u Tribunaleu di Vasto (Sud u Vastu, Italija). Prvotno imenovana na razdoblje od tri godine, njezin mandat na tu dužnost produljen je i obnovljen svake četiri godine, do 13. prosinca 2022. Na taj je datum konačno potvrđena na dužnost do 70. godine, u skladu s člankom 29. Zakonodavne uredbe br. 116/2017, kojim se uvodi mogućnost da počasni pravosudni dužnosnici koji su na dužnosti na dan 1. siječnja 2022. zatraže sudjelovanje u postupku ocjenjivanja radi takve konačne potvrde na njihovu dužnost.

10 Između 14. veljače 2001. i 13. prosinca 2022. osoba NZ primala je naknade izračunane, među ostalim, s obzirom na broj održanih rasprava.

11 Osoba NZ nije zasjedala tijekom razdoblja sudskih praznika utvrđenih nacionalnim propisom, između 1. i 31. kolovoza svake godine. Tijekom tih razdoblja nije stoga primala naknade.

12 Osoba NZ, koja je također upisana u odvjetničku komoru, mogla je istodobno, i to do 13. prosinca 2022., nastaviti obavljati odvjetničku djelatnost izvan područja nadležnosti suda u koji je bila raspoređena.

13 Kao odvjetnica, bila je obuhvaćena obveznim sustavom socijalne sigurnosti kojim upravlja Cassa Nazionale Forense (Nacionalni zavod za socijalnu sigurnost odvjetnika, Italija). Na temelju toga bila je dužna platiti doprinos čiji je iznos ovisio o prihodima od njezine odvjetničke djelatnosti i naknade koja proizlazi iz njezine dužnosti počasnog pravosudnog dužnosnika.

14 Smatrajući da je žrtva nezakonitog različitog postupanja u pogledu plaće za svoje dužnosti prije stupanja na snagu članka 29. Zakonodavne uredbe br. 116/2017 i konačne potvrde na dužnost počasnog pravosudnog dužnosnika, osoba NZ podnijela je tužbu prvostupanjskom sudu kojom traži da joj se za dužnost počasnog pravosudnog dužnosnika prizna svojstvo „zaposlene osobe” u smislu talijanskog prava, ili „radnika” u smislu prava Unije, a time i njezina prava na jednako ekonomsko i pravno postupanje kao i prema radnicima koji obavljaju slične dužnosti u službi Ministarstva pravosuđa, uključujući praznike, godišnji odmor, rodiljni dopust i bolovanje, naknade za slučaj bolesti i nezgode, otpremninu po prestanku ugovora, socijalnu zaštitu i osiguranje. Također je zahtijevala naknadu štete pretrpljene zbog navodnog nepoštovanja obveza predviđenih pravom Unije u području dopusta, rodiljnog dopusta i bilo koje druge zaštite. Usto, osoba NZ zatražila je od tog suda da utvrdi da je to ministarstvo zloporabno ponovilo sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme s njom te da se navedenom ministarstvu naloži naknada štete koja joj je zbog toga nastala.

15 Prvostupanjski je sud presudom od 14. ožujka 2022. djelomično prihvatio tu tužbu. Presudio je da u obavljanju njezinih dužnosti počasne pravosudne dužnosnice osobu NZ treba kvalificirati kao „radnika” u smislu prava Unije te da ima pravo primati istu plaću poput one koja se isplaćuje redovnom pravosudnom dužnosniku. Međutim, taj je sud smatrao da joj se na temelju te kvalifikacije ne može dodijeliti pravo da bude osigurana pri Istitutu nazionale della previdenza sociale (INPS) (Državni zavod za socijalno osiguranje, Italija) u sustavu socijalne sigurnosti državnih službenika ako ne postoji javni radni odnos. Slijedom toga, navedeni sud naložio je Ministarstvu pravosuđa da osobi NZ isplati plaće dugovane za razdoblje prije njezina podnošenja tužbe, u granicama zastare od pet godina. Usto, taj je sud smatrao da je radni odnos na određeno

vrijeme osobe NZ bio zlouporabljen te je tom ministarstvu naložio da nadoknadi štetu koju je pretrpjela osoba NZ u iznosu od devet mjesečnih plaća koje se isplaćuju redovnom pravosudnom dužnosniku.

16 Ministarstvo pravosuđa podnijelo je žalbu protiv te odluke Corteu d'appello di L'Aquila (Žalbeni sud u L'Aquili, Italija), sudu koji je uputio zahtjev, osporavajući usporedivost dužnosti počasnog i redovnog pravosudnog dužnosnika te zlouporabu ugovora na određeno vrijeme.

17 Osoba NZ podnijela je protužalbu, osporavajući kvalifikaciju svojih zahtjeva kao zahtjeva za plaću, a ne za naknadu štete, koju je utvrdio prvostupanjski sud, te primjenu roka zastare od pet godina, a ne deset godina, koji je proizašao iz te kvalifikacije. Ona također osporava činjenicu da joj kvalifikacija nje kao „radnika" u smislu prava Unije ne omogućuje pravo na osiguranje pri INPS-u.

18 Dok je žalbeni postupak bio u tijeku, osoba NZ uspješno je dovršila postupak kojim se predviđala mogućnost da počasni pravosudni dužnosnici koji su na dužnosti 1. siječnja 2022. zatraže sudjelovanje u postupku ocjenjivanja iz članka 29. stavka 3. Zakonodavne uredbe br. 116/2017.

19 Kao tako potvrđena počasna pravosudna dužnosnica, osoba NZ od 13. prosinca 2022. ima pravo na fiksnu naknadu, izračunanu na temelju plaće službenika zaposlenika Ministarstva pravosuđa, pravosudnu naknadu i bonove za obroke. Ta se naknada također isplaćuje tijekom razdoblja sudskih praznika tijekom kojeg ne obavlja djelatnosti. Usto, budući da je odabrala sustav isključivog obavljanja počasnih dužnosti, osoba NZ izbrisana je iz imenika Odvjetničke komore i Državnog zavoda za socijalno osiguranje odvjetnika te je bila osigurana pri INPS-u.

20 Uzimajući u obzir sudjelovanje osobe NZ u postupku ocjenjivanja iz članka 29. stavka 3. Zakonodavne uredbe br. 116/2017 i činjenicu da se člankom 29. stavkom 5. predviđa da takvo sudjelovanje podrazumijeva, za počasne pravosudne dužnosnike koji su potvrđeni na dužnosti nakon tog postupka, odricanje *ex lege* od svih drugih zahtjeva koji proizlaze iz njihova prethodnog počasnog radnog odnosa, Ministarstvo pravosuđa smatra da je glavni postupak postao bespredmetan.

21 Osoba NZ protivi se zahtjevu za obustavu postupka i traži od suda koji je uputio zahtjev da postavi pitanje ustavne zakonitosti članka 29. Zakonodavne uredbe br. 116/2017, osobito odricanja *ex lege* predviđenog stavkom 5. tog članka.

22 Sud koji je uputio zahtjev pita se o usklađenosti članka 29. stavka 5. Zakonodavne uredbe br. 116/2017 s člankom 4. Okvirnog sporazuma, člankom 7. Direktive 2003/88 te člancima 31. i 47. Povelje, osobito s obzirom na to da navedeno odricanje *ex lege* utječe na pravo na plaćeni godišnji odmor jednak onomu koje imaju redovni pravosudni dužnosnici. Smatra svrsishodnim uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku u tom pogledu, uzimajući u obzir izravan učinak tih odredbi i naknadnu ovlast kojom raspolaže da izuzme iz primjene nacionalni propis koji je protivan pravnom pravilu koje ima takav učinak.

23 Usto, taj se sud pita ispunjava li članak 29. stavak 5. Zakonodavne uredbe br. 116/2017 zahtjeve koji proizlaze iz članka 5. stavka 1. Okvirnog sporazuma. Smatra svrsishodnim postaviti pitanje Sudu i u tom pogledu, s obzirom na to da bi odgovor Suda na to drugo pitanje olakšao ocjenu o potrebi postavljanja pitanja Corteu costituzionale (Ustavni sud, Italija) o ustavnosti predmetne nacionalne odredbe.

24 U tim je okolnostima Corte d'appello di L'Aquila (Žalbeni sud u L'Aquili) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Protivi li se članku 31. stavku 1. i članku 47. [Povelje], članku 7. [Direktive 2003/88] i članku 4. [Okvirnog sporazuma] nacionalno zakonodavstvo kojim se predviđa da počasni pravosudni dužnosnik koji se može kvalificirati kao ‚radnik' i ‚radnik zaposlen na određeno vrijeme' i koji je potvrđen na dužnost do navršene 70. godine života, gubi pravo na plaćeni godišnji odmor za razdoblje koje je prethodilo potvrdi imenovanja?

2. Protivi li se članku 5. stavku 1. [Okvirnog sporazuma] nacionalno zakonodavstvo kojim se, kao mjera čiji je cilj sankcionirati zlouporabu radnih odnosa na određeno vrijeme, predviđa potvrđivanje počasnog pravosudnog dužnosnika na dužnost do navršenih 70 godina života nakon uspješnog ishoda u postupku ocjenjivanja koji nema obilježja natječaja odnosno, u slučaju neuspješnog ishoda u postupku ocjenjivanja, predviđa novčana naknada, pri čemu se u obama slučajevima potrebno odreći svih prethodnih prava?"

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

25 Talijanska vlada osporava dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku.

26 Tvrdi, kao prvo, da je Giudice di pace di Fondi (mirovni sudac u Fondiju, Italija) Sudu već uputio zahtjev za prethodnu odluku, upisan pod brojem C-548/22, u kojem su postavljena ista pitanja i odnose se na iste nacionalne odredbe poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku. Ta vlada smatra, zbog razloga koji se u biti odnose na ekonomičnost postupka, da je ovaj zahtjev za prethodnu odluku beskoristan te da je glavni postupak trebao biti prekinut do odgovora Suda u okviru predmeta C-548/22.

27 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev nije utvrdio nikakvu vezu između načela prava Unije na koja se poziva i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku.

28 Naposljetku, kao treće, drugo je pitanje hipotetsko jer se odnosi na situaciju različitu od one tužiteljice iz glavnog postupka, s obzirom na to da je ona uspješno prošla usmena testiranja u postupku ocjenjivanja i stoga nije primila novčanu naknadu u slučaju neuspjeha u tom postupku, koja se spominje u tom pitanju.

29 Valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru suradnje između Suda i nacionalnih sudova uspostavljene u članku 267. UFEU-a isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da, uvažavajući posebnosti predmeta, ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, kada se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud je u pravilu dužan donijeti odluku (presuda od 17. rujna 2020., Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, t. 39. i navedena sudska praksa).

30 Iz navedenog proizlazi da pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju presumpciju relevantnosti. Sud može odbiti odlučiti o prethodnom pitanju koje je postavio nacionalni sud samo kad je očito da traženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, kada je problem hipotetske naravi ili kada Sud ne raspolaže činjeničnim i

pravnim elementima koji su potrebni kako bi na koristan način odgovorio na pitanja koja su mu postavljena (presuda od 17. rujna 2020., Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, t. 40. i navedena sudska praksa).

31 U tom pogledu, kako bi se Sudu omogućilo da nacionalnom sudu pruži tumačenje prava Unije koje će mu biti korisno, članak 94. točka (c) Poslovnika Suda zahtijeva da zahtjev za prethodnu odluku sadržava prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije kao i pojašnjenje veze koja prema mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku (presuda od 27. travnja 2023., AxFina Hungary, C-705/21, EU:C:2023:352, t. 26.).

32 Kao prvo, valja istaknuti da, iako su okolnosti predmeta u kojem je donesena presuda od 12. rujna 2024., Presidenza del Consiglio dei ministri i dr. (Naknada počasnih pravosudnih dužnosnika) (C-548/22, EU:C:2024:730), kojom je Sud proglasio zahtjev za prethodnu odluku nedopuštenim, slične onima u glavnom predmetu i u obama predmetima postavljena pitanja jesu slična, nacionalni sud ipak i dalje može uputiti zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje odredaba prava Unije relevantnih za rješavanje spora koji se pred njim vodi, osobito s obzirom na ustaljenu sudsku praksu navedenu u točkama 29. i 30. ove presude, pod uvjetom poštovanja zahtjeva koji iz nje proizlaze. Naime, iako postojanje ustaljene sudske prakse o određenom pitanju prava Unije može navesti Sud da donese odluku na temelju članka 99. svojeg Poslovnika, to neće utjecati na dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku ako nacionalni sud u okviru svoje diskrecijske ovlasti odluči Sudu postaviti prethodno pitanje na temelju članka 267. UFEU-a (presuda od 26. studenoga 2014., Mascolo i dr., C-22/13, C-61/13 do C-63/13 i C-418/13, EU:C:2014:2401, t. 49.).

33 Kao drugo, navodeći na obrazložen način svoje dvojbe, s jedne strane, u pogledu pitanja može li se tužiteljici iz glavnog postupka uskratiti pravo na plaćeni godišnji odmor koje ima svaki radnik s obzirom na članak 4. Okvirnog sporazuma, članak 7. Direktive 2003/88 i članak 31. Povelje, te, s druge strane, usklađenost postupka ocjenjivanja o kojem je riječ u glavnom postupku s člankom 5. stavkom 1. Okvirnog sporazuma, sud koji je uputio zahtjev u dovoljnoj mjeri iznosi vezu koju uspostavlja između odredaba prava Unije čije tumačenje traži i nacionalnog propisa primjenjivog u glavnom postupku.

34 Međutim, što se tiče članka 47. Povelje, valja istaknuti da sud koji je uputio zahtjev nije dovoljno konkretno objasnio zbog čega mu je tumačenje te odredbe potrebno za odlučivanje o sporu koji se pred njim vodi, ni objasnio vezu koja postoji između nje i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u tom sporu, osobito s obzirom na činjenicu da se, s jedne strane, navedeni spor odnosi na ostvarivanje prava tužiteljice iz glavnog postupka na plaćeni godišnji odmor te zakonitost mehanizma za sprečavanje i sankcioniranje zlouporabe uzastopnih radnih odnosa na određeno vrijeme i da je, s druge strane, tužiteljica iz glavnog postupka pokrenula postupak pred nadležnim nacionalnim sudovima kako bi ishodila zaštitu tih prava.

35 Kao treće, što se tiče navodne hipotetske prirode drugog pitanja, kao što to nedvojbeno proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, sud koji je uputio zahtjev pita se o usklađenosti mjere kojom se zahtjeva da se počasni pravosudni dužnosnici, koji zatraže sudjelovanje u postupku ocjenjivanja, odreknu od svakog prava za razdoblje koje prethodi tom postupku i, osobito, prava na plaćeni godišnji odmor s pravom Unije. Budući da je tužiteljica iz glavnog postupka na temelju predmetnog nacionalnog zakonodavstva bila prisiljena odreći se od tog prava, s obzirom na to da

je zatražila sudjelovanje u tom postupku, odnos između zatraženog tumačenja prava Unije i predmeta glavnog postupka očit je i drugo pitanje nije hipotetsko u pogledu gubitka navedenog prava.

36 Međutim, nesporno je da je tužiteljica iz glavnog postupka prošla postupak ocjenjivanja i da je bila konačno potvrđena na svojoj dužnosti počasne pravosudne dužnosnice. Stoga, pitanja suda koji je uputio zahtjev o načinima upravljanja tim postupkom i nacionalnom zakonodavstvu kojim se predviđa novčana naknada u slučaju neuspjeha u navedenom postupku nisu ona o kojima je riječ u glavnom postupku. Tako je drugo pitanje hipotetsko u dijelu u kojem se odnosi na ta dva pitanja.

37 Iz toga slijedi da je zahtjev za prethodnu odluku dopušten, osim drugog pitanja u dijelu u kojem se odnosi na načine upravljanja postupkom ocjenjivanja počasnih pravosudnih dužnosnika radi njihove konačne potvrde na svojim dužnostima i novčane naknade u slučaju neuspjeha u tom postupku.

O prethodnim pitanjima

Uvodne napomene

38 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda predviđenog člankom 267. UFEU-a, dužnost je Suda da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji mu omogućuje rješavanje spora koji se pred njim vodi. U tom smislu, Sud mora, ako je potrebno, preoblikovati postavljena pitanja (presuda od 30. travnja 2025., Genzyński, C-278/24, EU:C:2025:299, t. 41. i navedena sudska praksa).

39 U ovom slučaju očito je da postoji uska veza između dvaju pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev. Naime, ona se odnose na prava koja počasni pravosudni dužnosnici, koji su potvrđeni na njihove dužnosti nakon postupka ocjenjivanja, više ne mogu isticati. Prvo se pitanje stoga odnosi na tumačenje članka 4. Okvirnog sporazuma, članka 7. Direktive 2003/88 i članka 31. Povelje te se konkretno odnosi na gubitak prava na plaćeni godišnji odmor za razdoblje koje prethodi toj potvrdi, dok se drugo pitanje odnosi na tumačenje članka 5. Okvirnog sporazuma i šire se odnosi na odricanje od bilo kojeg prava iz tog prethodnog razdoblja.

40 Kao prvo, što se tiče odredbi na koje se poziva u upućenim pitanjima, sud koji je uputio zahtjev ističe da postupak ocjenjivanja jest mjera koja je donesena da bi se odgovorilo na pozive Europske komisije i presudu od 16. srpnja 2020., Governo della Repubblica italiana (Status talijanskih mirovnih sudaca) (C-658/18, EU:C:2020:572). U tom smislu, postupkom se treba provesti zahtjev koji proizlazi iz članka 5. stavka 1. Okvirnog sporazuma da se donesu učinkovite mjere za sprečavanje i sankcioniranje zlouporabe uzastopnih ugovora na određeno vrijeme.

41 Naime, taj se sud pita je li postupak ocjenjivanja dovoljno odvraćajući da bi ga se moglo kvalificirati kao mjeru kojom se sankcionira zlouporaba takvih ugovora u smislu članka 5. stavka 1. i, slijedom toga, poštuju li se zahtjevi iz te odredbe kako ih tumači Sud.

42 Navedeni sud u tom pogledu ističe da je propis o kojem je riječ u glavnom postupku omogućio osobi NZ da ostane na dužnosti i dobije jamstva za razdoblje nakon ostanka na dužnosti, poput reformi ispitanih u okviru presuda od 26. studenoga 2014., Mascolo i dr. (C-22/13, C-61/13 do C-63/13 i C-418/13, EU:C:2014:2401) i od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti (C-494/17, EU:C:2019:387). Međutim, za razliku od tih reformi, ovim se propisom

predviđa da zahtjev za sudjelovanje u postupcima ocjenjivanja podrazumijeva da počasni pravosudni dužnosnici moraju odustati od svih drugih zahtjeva koji proizlaze iz prethodnog radnog odnosa i, prema tome, da odustanu od pozivanja na načelo nediskriminacije predviđeno člankom 4. Okvirnog sporazuma u potporu svojim zahtjevima.

43 Sud koji je uputio zahtjev stoga se u biti pita o usklađenosti navedenog propisa s odredbom koju namjerava provesti, odnosno člankom 5. Okvirnog sporazuma, kojim se želi spriječiti i sankcionirati zlouporaba uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, u vezi s člankom 4. tog sporazuma i člankom 7. Direktive 2003/88, kojim se konkretizira pravo na plaćeni godišnji odmor utvrđeno u članku 31. stavku 2. Povelje, na koje se radnik može pozvati u odnosu na svojeg poslodavca (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2023., Keolis Agen, C-271/22 do C-275/22, EU:C:2023:834, t. 28.). Stoga se čini svrsishodnim provesti zajedničko ispitivanje prethodnih pitanja.

44 Usto, u tom pogledu valja istaknuti da, iako sud koji je uputio zahtjev u tekstu prvog postavljenog pitanja spominje članak 31. stavak 1. Povelje, kojim se utvrđuje pravo svakog radnika na radne uvjete kojima se čuvaju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo, iz odluke kojom se upućuje zahtjev i iz konteksta tog pitanja proizlazi da se ono zapravo odnosi na stavak 2. članka 31.

45 Kao drugo, valja utvrditi da – iako iz teksta postavljenih pitanja proizlazi da se pitanja suda koji je uputio zahtjev odnose na članak 29. stavak 5. Zakonodavne uredbe br. 116/2017, kojim se počasnim pravosudnim dužnosnicima nalaže da se prilikom podnošenja zahtjeva za sudjelovanje u postupku ocjenjivanja odreknu bilo kojeg prava koje proizlazi iz prethodnog počasnog odnosa – taj sud u obrazloženju odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku usmjerava na odricanje od prava na plaćeni godišnji odmor, odnosno prava koje počasni pravosudni dužnosnici, za razliku od redovnih pravosudnih dužnosnika, nemaju tijekom razdoblja sudskih praznika.

46 Naime, što se tiče tog prava, sud koji je uputio zahtjev smatra da se tužiteljica iz glavnog postupka nalazi u situaciji usporedivoj sa situacijom redovnog pravosudnog dužnosnika. Taj sud u tom pogledu ističe da je, prije stupanja na snagu propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, tužiteljičin zahtjev za isplatu plaće za razdoblje sudskih praznika kao „radnika” i „radnika na određeno vrijeme” trebao biti prihvaćen, ne dovodeći u pitanje primjenu relevantnih pravila o zastari.

47 Suprotno tomu, što se tiče prava na socijalnu zaštitu, sud koji je uputio zahtjev smatra da situacija počasnih pravosudnih dužnosnika i situacija redovnih pravosudnih dužnosnika nije usporediva i da je, u svakom slučaju, eventualna razlika u postupanju opravdana.

48 S obzirom na ta uvodna razmatranja, valja dakle ispitati samo jedan od aspekata propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, koji je sud koji je uputio zahtjev istaknuo u svojem zahtjevu za prethodnu odluku, odnosno zahtjev za odricanje od prava na plaćeni godišnji odmor za razdoblje koje prethodi postupku ocjenjivanja.

49 Slijedom toga, valja smatrati da svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. stavak 1. Okvirnog sporazuma u vezi s njegovim člankom 4., članak 7. Direktive 2003/88 i članak 31. stavak 2. Povelje tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se, radi sankcioniranja zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, zahtjev počasnih pravosudnih dužnosnika, koji su na dužnosti, za sudjelovanje

u postupku ocjenjivanja kako bi bili potvrđeni u obavljanju svojih dužnosti do navršenih 70 godina uvjetuje zahtjevom za odricanje od prava na naknadu za godišnji odmor koje proizlazi iz prava Unije u vezi s njihovim počasnim radnim odnosom prije te potvrde.

Meritum

50 Člankom 5. stavkom 1. Okvirnog sporazuma zahtijeva se od država članica, u cilju sprečavanja zlouporaba uzastopnih ugovora ili radnih odnosa na određeno vrijeme, usvajanje barem jedne od mjera koje navodi kad njihovo unutarnje pravo ne sadržava jednake zakonske mjere (presuda od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 24. i navedena sudska praksa).

51 Tako članak 5. stavak 1. Okvirnog sporazuma zadaje državama članicama opći cilj, koji se sastoji od sprečavanja takvih povreda, pri čemu im prepušta izbor sredstava za njegovo ostvarenje, pod uvjetom da ne dovode u pitanje cilj ili koristan učinak Okvirnog sporazuma (presuda od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 26. i navedena sudska praksa).

52 Usto, kada, kao u ovom slučaju, pravo Unije ne predviđa određene sankcije za slučajeve u kojima bi se ipak utvrdile zlouporabe, zadaća je nacionalnih tijela da usvoje mjere koje moraju biti ne samo razmjerne nego i dovoljno učinkovite i odvraćajuće kako bi se osigurala puna djelotvornost standarda utvrđenih na temelju Okvirnog sporazuma (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2024., DG de la Función Pública, Generalitat de Catalunya i Departamento de Justicia de la Generalitat de Catalunya, C-331/22 i C-332/22, EU:C:2024:496, t. 67. i navedenu sudsku praksu).

53 Iz toga slijedi da se, u slučaju zlouporabe uzastopnih ugovora ili radnih odnosa na određeno vrijeme, mjera koja daje učinkovita i istovjetna jamstva za zaštitu radnika mora moći primijeniti za pravilno kažnjavanje zlouporaba i poništavanje posljedica povrede prava Unije (presuda od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 28. i navedena sudska praksa).

54 Treba napomenuti da nije zadaća Suda donijeti odluku o tumačenju odredaba domaćeg prava, nego isključivo suda koji je uputio zahtjev ili, u određenom slučaju, nadležnih nacionalnih sudova, koji moraju utvrditi jesu li uvjeti iz točaka 50. do 53. ove presude u skladu s odredbama važećih nacionalnih propisa (vidjeti u tom smislu presudu od 26. studenoga 2014., Mascolo i dr., C-22/13, C-61/13 do C-63/13 i C-418/13, EU:C:2014:2401, t. 81.).

55 Stoga je zadaća nacionalnog suda procijeniti u kojoj mjeri uvjeti za primjenu i učinkovitu provedbu odgovarajućih odredaba domaćeg prava predstavljaju odgovarajuće mjere za sankcioniranje zlouporabe uzastopnih ugovora ili radnih odnosa na određeno vrijeme. Sud, međutim, prilikom odlučivanja o zahtjevu za prethodnu odluku može, u slučaju potrebe, dati pojašnjenja koja će služiti kao smjernica sudu koji je uputio zahtjev prilikom donošenja odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 26. studenoga 2014., Mascolo i dr., C-22/13, C-61/13 do C-63/13 i C-418/13, EU:C:2014:2401, t. 82. i 83. i navedenu sudsku praksu).

56 U tom pogledu valja imati na umu da, kao što je to Sud naglasio, Okvirni sporazum ne određuje opću obvezu država članica da predvide konverziju ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Naime, članak 5. stavak 2. Okvirnog sporazuma načelno ostavlja državama članicama da utvrde uvjete pod kojima će se ugovori ili radni odnosi na određeno

vrijeme smatrati kao da su sklopljeni na neodređeno vrijeme. Iz toga proizlazi da Okvirni sporazum ne propisuje uvjete pod kojima je moguće primjenjivati ugovore na neodređeno vrijeme (presuda od 26. studenoga 2014., Mascolo i dr., C-22/13, C-61/13 do C-63/13 i C-418/13, EU:C:2014:2401, t. 80. i navedena sudska praksa).

57 Iz te odredbe proizlazi da države članice imaju mogućnost, u okviru mjera za sprečavanje zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, konvertirati radne odnose na određeno vrijeme u radne odnose na neodređeno vrijeme, s obzirom na to da stabilnost zaposlenja koju ti odnosi pružaju predstavljaju glavni element zaštite radnika (vidjeti u tom smislu presudu od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 39.).

58 Tako je Sud u biti smatrao da propis kojim se predviđa obvezno pravilo da se, u slučaju zlouporabe ugovora o radu na određeno vrijeme, potonji konvertiraju u radni odnos na neodređeno vrijeme, isključujući novčanu naknadu, može uključivati mjeru kojom se učinkovito sankcionira takva zlouporaba (vidjeti u tom smislu presudu od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 40. i navedenu sudsku praksu).

59 Sudska praksa stoga ne zahtijeva kumulaciju mjera. Štoviše, ni načelo pune naknade pretrpljene štete ni načelo proporcionalnosti ne zahtijevaju plaćanje kaznene odštete. Naime, ta načela zahtijevaju od država članica da osiguraju odgovarajuću naknadu, koja je veća od isključivo simboličke naknade, a da ne nadilazi punu naknadu (presuda od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 41. do 43. i navedena sudska praksa).

60 Okvirni ugovor stoga ne zahtijeva od država članica da predvide, u slučaju zlouporabe ugovora o radu na određeno vrijeme, pravo na naknadu uz konverziju radnog odnosa na određeno vrijeme u radni odnos na neodređeno vrijeme (presuda od 8. svibnja 2019., Rossato i Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, t. 45.).

61 U ovom slučaju talijanska vlada naglašava da je cilj propisa o kojem je riječ u glavnom postupku pružiti počasnim pravosudnim dužnosnicima u službi sva jamstva koja uživa zaposlena osoba, predviđajući mogućnost daljnjeg obnašanja dužnosti do 70. godine života, pod uvjetom da se uspješno završi postupak ocjenjivanja kojim se nastoji provjeriti jesu li i dalje ispunjeni uvjeti potrebni za obavljanje sudačke dužnosti, u skladu sa sudskom praksom Cortea costituzionale (Ustavni sud).

62 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi, kao prvo, da je tužiteljica iz glavnog postupka uspješno završila postupak ocjenjivanja kako bi se konačno potvrdila na dužnost počasne pravosudne dužnosnice predviđene navedenim propisom.

63 Kao drugo, prije nego što je konačno potvrđena, tužiteljica iz glavnog postupka nije održala raspravu tijekom godišnjih sudskih praznika suda u kojem je obnašala dužnost počasnog pravosudnog dužnosnika i nije primala plaću za ta razdoblja.

64 Kao treće, zahtjev za sudjelovanjem u postupku ocjenjivanja podrazumijeva odricanje od prava na plaćeni godišnji odmor za razdoblje koje prethodi toj konačnoj potvrdi, zajamčenog člankom 7. Direktive 2003/88 i člankom 31. stavkom 2. Povelje.

65 Prema mišljenju talijanske vlade, činjenica da se odricanje „od svakog drugog zahtjeva” i stoga od prava na plaćeni godišnji odmor odnosi na prethodni period, predstavlja primjerenu protučinidbu, s obzirom na to da uspjeh u postupku ocjenjivanja ne stvara mogućnost da se prethodni radni odnos održi, nego dovodi do stvarnog održavanja tog radnog odnosa. Odricanje od prethodnih zahtjeva je stoga izravna posljedica „naknade u naravi” dodijeljene počasnim pravosudnim dužnosnicima koji su potvrđeni.

66 Ta vlada također ističe da valja izbjeći obrnutu diskriminaciju redovnih pravosudnih dužnosnika na koje se u potpunosti primjenjuju načela natječaja i isključivosti sudačke dužnosti.

67 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je člankom 4. stavkom 1. Okvirnog sporazuma utvrđena zabrana postupanja, kad je riječ o uvjetima zapošljavanja, na nepovoljniji način prema radnicima zaposlenima na određeno vrijeme nego prema usporedivim radnicima zaposlenima na neodređeno vrijeme samo zato što obavljaju određenu djelatnost na temelju ugovora na određeno vrijeme, osim ako različito postupanje nije opravdano iz objektivnih razloga (presuda od 27. lipnja 2024., Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, t. 38. i navedena sudska praksa).

68 Ako se utvrdi da se počasni pravosudni dužnosnici, poput tužiteljice iz glavnog postupka, nalaze u situaciji usporedivoj s onom redovnih pravosudnih dužnosnika, što je na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni, valja provjeriti postoji li objektivan razlog koji opravdava takvo različito postupanje (presuda od 27. lipnja 2024., Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, t. 50.).

69 U tom pogledu valja istaknuti da, prema mišljenju tog suda, nije opravdano da se počasnim pravosudnim dužnosnicima ne odobri nijedan dan plaćenog godišnjeg odmora.

70 Usto, Sud je već presudio da postojanje načina zapošljavanja putem natječaja samo na radna mjesta redovnih pravosudnih dužnosnika u svrhu pristupa pravosuđu, koji se stoga ne primjenjuje na zapošljavanje počasnih pravosudnih dužnosnika, onemogućuje potonjima da u cijelosti uživaju prava koja imaju redovni pravosudni dužnosnici. Međutim, iako se određene razlike u postupanju mogu opravdati razlikama u potrebnim kvalifikacijama i prirodom zadataka za koje redovni pravosudni dužnosnici moraju biti odgovorni, isključenje svakog prava na plaćeni godišnji odmor u pogledu počasnih pravosudnih dužnosnika ne može se prihvatiti s obzirom na članak 4. Okvirnog sporazuma (vidjeti u tom smislu presudu od 27. lipnja 2024., Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, t. 53. i 54. i navedenu sudsku praksu).

71 Naime, to se pravo nalazi u članku 7. stavku 1. Direktive 2003/88, na temelju kojeg „države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi svaki radnik imao pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri tjedna”.

72 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da ta odredba odražava i pojašnjava temeljno pravo na plaćeni godišnji odmor, utvrđeno člankom 31. stavkom 2. Povelje (presuda od 9. studenoga 2023., Keolis Agen, C-271/22 do C-275/22, EU:C:2023:834, t. 18. i navedena sudska praksa).

73 Usto, pravo na plaćeni godišnji odmor, priznato svakom radniku člankom 31. stavkom 2. Povelje, ima, kad je riječ o samom njegovu postojanju, istodobno i obvezni i bezuvjetni karakter jer se, naime, na temelju potonjeg ne zahtijeva razrada tog prava u odredbama prava Unije ili nacionalnog prava, na kojima je samo da preciziraju trajanje plaćenog godišnjeg odmora i, u slučaju potrebe, određene uvjete ostvarivanja tog prava. Iz toga slijedi da je navedena odredba sama po sebi dovoljna da radnicima dodijeli pravo na koje se kao takvo mogu pozivati u sporu

protiv svojeg poslodavca u situaciji obuhvaćenoj pravom Unije, koja stoga spada u područje primjene Povelje (presuda od 6. studenoga 2018., Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, t. 74.).

74 Tako se članku 4. Okvirnog sporazuma, članku 7. Direktive 2003/88 i članku 31. stavku 2. Povelje protivi nacionalni propis koji, za razliku od onoga što predviđa za redovne pravosudne dužnosnike, za počasne pravosudne dužnosnike koji se nalaze u usporedivoj situaciji isključuje svako pravo na isplatu naknade tijekom razdoblja godišnjeg odmora tijekom kojeg su pravosudne djelatnosti obustavljene (vidjeti u tom smislu presudu od 27. lipnja 2024., Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, t. 59.).

75 Iz toga slijedi da se, s jedne strane, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točkama 53. i 57. ove presude, kako bi se ispunili uvjeti iz članka 5. stavka 1. Okvirnog sporazuma u slučaju zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, nacionalnim propisom moraju predvidjeti učinkovita jamstva za sankcioniranje te zlouporabe i otklanjanje posljedica te zlouporabe, pri čemu je, u načelu, konverzija radnog odnosa na određeno vrijeme u radni odnos na neodređeno vrijeme djelotvorna sankcija za takvu zlouporabu.

76 S druge strane, kao što to proizlazi iz točke 73. ove presude, pravo na plaćeni godišnji odmor subjektivno je pravo svakog radnika koje mu je obvezno i bezuvjetno dodijeljeno pravom Unije.

77 Stoga se članak 5. stavak 1. Okvirnog sporazuma ne može tumačiti na način da bi primjena mjera koje država članica poduzima kako bi sankcionirala zlouporabu uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme i otklonila posljedice može uvjetovati zahtjevom da se radnik o kojem je riječ odrekne prava koje mu dodjeljuje pravo Unije na temelju članka 4. tog sporazuma. Naime, članak 5. stavak 1. i članak 4. Okvirnog sporazuma imaju samostalna područja primjene kojima se nastoje sankcionirati takve zlouporabe i osigurati jednako postupanje prema radnicima kada rade na temelju radnog odnosa na određeno vrijeme.

78 Nacionalni propis kojim se sankcionira zlouporaba uzastopnih radnih odnosa na određeno vrijeme predviđajući mogućnost za počasnog pravosudnog dužnosnika da se njegovi odnosi konvertiraju u radni odnos na neodređeno vrijeme ne može se stoga uvjetovati zahtjevom da se taj dužnosnik odrekne prava koja su mu dodijeljena pravom Unije.

79 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 5. stavak 1. Okvirnog sporazuma u vezi s njegovim člankom 4., članak 7. Direktive 2003/88 i članak 31. stavak 2. Povelje treba tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se, radi sankcioniranja zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, zahtjev počasnih pravosudnih dužnosnika, koji su na dužnosti, za sudjelovanje u postupku ocjenjivanja kako bi bili potvrđeni u obavljanju svojih dužnosti do navršenih 70 godina uvjetuje zahtjevom za odricanje od prava na plaćeni godišnji odmor koje proizlazi iz prava Unije iz njihova počasnog radnog odnosa prije te potvrde.

Troškovi

80 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 5. stavak 1. Okvirnog sporazuma o radu na određeno vrijeme sklopljenog 18. ožujka 1999., sadržanog u Prilogu Direktivi Vijeća 1999/70/EZ od 28. lipnja 1999. o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP u vezi s njegovim člankom 4., članak 7. Direktive 2003/88 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena i članak 31. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima

treba tumačiti na način da im se:

protivi nacionalni propis kojim se, radi sankcioniranja zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, zahtjev počasnih pravosudnih dužnosnika, koji su na dužnosti, za sudjelovanje u postupku ocjenjivanja kako bi bili potvrđeni u obavljanju svojih dužnosti do navršenih 70 godina uvjetuje zahtjevom za odricanje od prava na plaćeni godišnji odmor koje proizlazi iz prava Unije iz njihova počasnog radnog odnosa prije te potvrde.

Potpisi